

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Terugblik opleidersdag 19 januari 2026	1
Nieuws vanuit de pabo	2
Nieuws vanuit de Masters	3
Nieuws vanuit de Lectoren	3
Nieuws vanuit professionalisering en transfer	5
Data bijeenkomsten en bijlagen	5

Beste lezer,

Deze nieuwsbrief biedt relevante informatie voor het Samen Opleiden en Professionaliseren van onze (aanstaande) leraren binnen De Stedendriehoek en Onderwijsregio Oost Nederland. Daarnaast vind je een terugblik op de opleidersdag van 19 januari en actuele informatie over de voltijd- en deeltijdopleidingen, de masters en de lectoraten van Hogeschool Saxion.

Alle studenten zijn gestart in het nieuwe semester en wij zijn blij dat iedereen een mooie plek heeft gevonden. Dank daarvoor!

Ook is in februari de schoolopleiderscursus van start gegaan. Wij wensen iedereen veel plezier en succes in jullie (nieuwe) rol als schoolopleider.

Veel leesplezier!

Vriendelijke groet,

Ineke Schoemaker, Xanthine Bruines & Elly Kamphuis

Terugblik Opleidersdag

Op de laatste opleidersdag is er tijdens de keynote een introductie gegeven op AI in het onderwijs en hebben we de noodzaak van regie op onderwijs technologie belicht. Martine Gijsel, Christian Mensink en Nico Rutten belichtten elk een ander facet, maar samen schetsten ze één duidelijke beweging: technologie wordt pas krachtig wanneer het het vakmanschap van de docent versterkt. Van AI in taalonderwijs tot de balans tussen docent en technologie en VR in de opleiding — overal liggen kansen om leren rijker, persoonlijker en effectiever te maken. Het is aan ons als professionals om die kansen bewust en doordacht te benutten.

De komende tijd gaat onze academie op verschillende manieren aan de slag met het thema AI in het onderwijs.

Zo zal er onder andere worden geïnventariseerd op welke manieren studenten momenteel genAI inzetten ten bate van hun studie, zowel op de opleiding als in hun stage. Ook bij de opleidingsscholen inventariseren we graag wensen, behoeften, leervragen ten aanzien van de inzet van AI en zullen we een onderzoek en professionalisering opzetten.

Alvast meer lezen over AI en/of zelf aan de slag op jouw school? De [handreiking AI van Kennisnet](#) kan een mooi startpunt bieden.

Na deze inspirerende keynote konden deelnemers kiezen uit twee workshops. Het aanbod was rijk en divers.

De workshops behandelden onderwerpen zoals werken met het jonge of oudere kind in leerjaar 2, het onderwijsmanifest en afstuderen in leerjaar 4, en vakdidactiek Engels. Daarnaast waren er twee krachtige praktijkvoorbeelden bij besturen TOF en Archipel. Ook kon men deelnemen aan een meedenksessie over deeltijdonderwijs, beoordelen met e-journal, een workshop over taal en kansengelijkheid (met het spel IQ) en een verkenning van VR in het onderwijs.

Het geheel vormde een veelzijdig programma dat volop ruimte bood voor inspiratie, ontmoeting en uitwisseling.

De workshops op onze opleidersdag zijn zeer gewaardeerd. Grote dank aan alle collega's en onze student die zich hiervoor hebben ingezet!

Enkele workshops worden hierna kort toegelicht. Verder is alle info over de opleidersdag als bijlage opgenomen bij deze nieuwsbrief.

Workshop Leren van en met elkaar (1)

Op de opleidersdag verzorgden José Hulskotte (TOF), Ewald Busscher (TOF) en Christian Mensink (Saxion) een workshop Intervisie met studenten. Centraal stond het TOF-doel: studenten leren mét en ván elkaar. Samen met de aanwezige collega's bespraken we praktijksituaties, deelden we interventies en hebben we geleerd van elkaars ervaringen. Dank aan de deelnemers voor het actieve meedenken, het was een waardevolle sessie!

Workshop Leren van en met elkaar (2)

In een tweede workshop over dit thema deelden Jeffrey Martherus (Archipel), Pim Bergenhenegouwen (student) en Elly Kamphuis (Saxion) hoe op Montessori kindcentrum de Plotter wordt geleerd van en met elkaar. Hierbij werken studenten uit MBO en HBO doelgericht samen door samen lessen te ontwikkelen én te geven en ook te werken in een leerteam. In deze workshop zijn vragen en ideeën over dit thema besproken. Meer info te vinden in de bijlage 7.

Workshop: Taal en Kansengelijkheid

In de workshop 'Taal en Kansengelijkheid' speelden we het spel IQ110. In dit spel kruip je in de huid van een basisschoolleerling. Alle leerlingen in de klas hebben een IQ van 110, maar hun sociaaleconomische achtergrond is anders. Door het spelen van het spel ervaar je welke invloed deze achtergrond kan hebben op onderwijskansen. Het spelen van het spel leverde mooie gesprekken op over het belang van aandacht voor kansengelijkheid in het onderwijs en hoe we hier in de opleiding en in de opleidingsscholen het gesprek over kunnen voeren met onze studenten. Meer info, zie bijlage 5.c.

Workshop VR in het onderwijs

Tijdens deze workshop maakten deelnemers onder leiding van Nico Rutten op een praktische manier kennis met de mogelijkheden van Virtual Reality in het onderwijs. Na een korte introductie ontvingen zij een overzicht met 110 educatieve VR-apps en kozen daaruit een toepassing die past bij hun eigen lespraktijk. Met behulp van een VR-bril konden zij de gekozen app direct zelf ervaren. Zo kregen deelnemers in korte tijd een beeld van de meerwaarde en toepasbaarheid van VR voor hun eigen onderwijsdoelen. Meer info zie bijlage 6.

Daarnaast zijn meer bijeenkomsten over AI mogelijk:

- 'Onderwijs ontwerpen met AI'.
- 'Toveren met AI'. Hierin laat Nico zien hoe hij geïnspireerd op Hendrik van Zwol -AI magician- AI heeft geprobeerd toe te passen in zijn onderwijs.
- 'Kennisclips maken met AI'. Dit is een presentatie binnen het project Euregionale Doorlopende Leerlijn.

Geïnteresseerd?

Neem dan contact op met Nico: n.p.g.rutten@saxion.nl

Nieuws vanuit de pabo

Voltijd pabo

Start lio en onderwijsmanifest

De ontwikkeling van het versterkt curriculum nadert de voltooiing met de lio-periode en het onderwijsmanifest in jaar 4. Het onderwijsmanifest is een persoonlijke en op praktijk- en theorie gebaseerd beroepsbeeld, waarin de student inzicht geeft in hoe hij/zij onderzoekend handelt in de praktijk en op die manier bijdraagt aan de continue ontwikkeling van het onderwijs. In de bijlage 2b of deze [link](#) staat een nadere toelichting. In het eindgesprek verdedigt de student het onderwijsmanifest. We volgen graag samen met de opleidingsscholen met aandacht deze afstudeerperiode.

Voor meer info over de lio-fase, zie [deze link](#)

Nieuwe bekwaamheden, kerndoelen, kennisbases

Met het gereedkomen van het curriculum hebben we alweer te maken met nieuwe ontwikkelingen. Zo zijn er nieuwe bekwaamheden leraren geformuleerd, zijn de kerndoelen primair onderwijs aangepast en parallel daaraan ook de kennisbases van de pabo. De nieuwe kennisbasis Burgerschap en een kennisbasis Digitale geletterdheid gaan deel uitmaken van het curriculum.

Jaar 2 - Kernpraktijk 4

Vanaf komend semester gaan tweedejaars hun specialisatie volgen: Jonge Kind of Oudere Kind. Er is een kleine aanpassing gekomen bij kernpraktijk 4 jonge kind en oudere kind. Alle informatie hebben we geplaatst op onze website, zie [KP 4 Jonge Kind](#) en [KP4 Oudere Kind](#). Voor richtlijnen en stageopdrachten jaar 2 verwijzen we graag naar [deze link](#).

Jaar 3 – Kernpraktijk 6/C2

Derdejaars studenten gaan dit tweede semester starten met kernpraktijk en Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling C2 en heeft als titel 'Teamgericht organiseren'. De kernpraktijk sluit aan bij de toenemende uitdagingen in het basisonderwijs, zoals groeiende differentiatie in leerlingpopulaties, complexe pedagogische vraagstukken, werkdruk en uitval onder startende leerkrachten, waardoor een herijking van de onderwijsorganisatie wellicht in de toekomst meer van belang zal zijn. Van één leerkracht per klaslokaal naar een flexibele teamgerichte aanpak die gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen (Basile et al., 2022; Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, z.d.; Wolf & Hermanussen, 2024).

Meer info over de kernpraktijk is te lezen in [deze link](#). De richtlijnen en stageopdrachten voor pabo 3 zijn aangevuld met semester 2 met info over fase WPL C2, te vinden in [deze link](#).

Deeltijd pabo

Halfjaarlijkse instroom

Vorige week is de halfjaarlijkse instroom van de deeltijd Pabo gestart. In week 3.3 (vanaf 16 februari) beginnen deze studenten met hun stage. We verwelkomen maar liefst 32 nieuwe studenten.

Daarnaast gaat ook de educatieve minor weer van start, met een groep van 24 studenten. Zij zijn twee dagen per week voor hun stage/werkplekieren in de opleidingsscholen. Fijn dat jullie deze nieuwe lichte omgeving gaan begeleiden!

Om goed overzicht te houden over de verschillende trajecten binnen het eerstejaars deeltijdonderwijs, delen we in de bijlage een schema. Hierin zie je per traject in welke fase van het werkplekieren (WPL) de studenten zich bevinden.

Lio-fase in deeltijd.

Aangezien de deeltijdstudenten een ander traject volgen, is er voor de lio-fase van deeltijdstudenten een toelichting geschreven, te vinden in [deze link](#).

Nieuws vanuit de Masters

Flexibel Onderwijs binnen de Master Leren en Innoveren – Teacher Leader (MLI-TL): binnen de master bieden we losse modules aan. Dit geeft professionals de mogelijkheid om op masterniveau te studeren, zonder de volledige masteropleiding te volgen.

Dit biedt:

- Gerichte professionalisering op het gebied van onderwijsinnovatie
- Uitbreiding van het professionele netwerk doordat de module samen met studenten van de MLI wordt gevolgd ('aanschuifonderwijs')
- Een laagdrempelige kennismaking met de opleiding voor professionals die overwegen in de toekomst het gehele programma te volgen.
- Een afgeronde losse module geeft uiteraard vrijstelling bij instroom in de master.

Vanaf september starten er losse modules waarvoor inschrijving al mogelijk is. Eén van deze modules is 'Cognitie en Leren'. Deze module benadert leren vanuit het perspectief van de werking van het brein en cognitieve functies.

- Hoe kan leren bij kinderen en (jong)volwassenen verklaard worden vanuit de werking van het brein? Welke rol speelt de leerkracht daarin? En op welke manier kan het leren beïnvloed worden? Dit zijn centrale vragen in deze module.
- Tijdens de module krijgt de professional inzicht in neurofysiologische en cognitieve processen in het brein die verantwoordelijk zijn voor leren en hoe deze processen samenhangen met didactiek en pedagogiek.
- Daarnaast wordt gewerkt aan een onderbouwde toepassing voor de eigen onderwijspraktijk.
- MLI docent Sandra van Aalderen-Smeets verzorgt deze module. Zij is gepromoveerd neurowetenschapper en expert op dit thema. Daarnaast is zij auteur van het boek 'Naar een groeigerichte leermentaliteit.'

Meer informatie of inschrijven?

Neem contact op met Maaike Vervoort

(m.vervoort@saxion.nl). Dit geldt ook voor het volgen van losse modules binnen de Master Educational Leadership.

Nieuws vanuit de lectoraten

Vanuit het lectoraat Jong Kind Educatie (Cathy van Tuijl)

Veel mooi nieuws vanuit het lectoraat Jonge Kind Educatie.

1. Vervolg op het Deventer kwaliteitskader Jonge Kind: dit kader kan gebruikt worden bij de kwaliteitsdialoog binnen opvang en basisschool, Ingrid Zijlstra en Simone Soomers werken nu aan tools per bouwsteen voor verdere concretisering.
2. Op het congres 'Van peuter tot puber: werk maken van kansrijke overgangen' georganiseerd door het Landelijk Expertisecentrum Jonge Kind en het Landelijk Expertisecentrum PO-VO te Utrecht (4-2-2026) geeft Cathy van Tuijl een workshop over de overgangen die jonge kinderen doormaken: van kinderopvang naar de basisschool en van groep 2 naar groep 3. Ondertussen begeleidt Ingrid Zijlstra momenteel een opvangorganisatie en twee basisscholen in de vorm van een professionele leergemeenschap bij het uitwerken van de doorgaande lijn van peuter naar kleuter.
3. Simone Soomers heeft met Nicolien Tip de themacursus rond thematiseren en interactievaardigheden omgezet in een scholing die in het werkveld gebruikt kan worden. Een pilot is inmiddels succesvol afgerond waarbij leerkrachten aangegeven hebben veel geleerd te hebben over stimulerende interacties tijdens (spel)activiteiten. Nicolien Tip is nu bezig dit uit te werken in een artikel voor een vaktijdschrift. Heb je interesse in dit nascholingsaanbod bekijk dan de [deze link](#). De Themacursus voor de studenten is inmiddels gestart.
4. Samen met lector Remco Spithoven van het lectoraat Online weerbaarheid gaan we verder met het thema 'Samen digitaal opvoeden'. In Apeldoorn zijn drie basisscholen die willen meewerken aan een pilot gericht op de samenwerking tussen school, ouders en andere partijen rond digitaal opvoeden. Een vervolgaanvraag voor onderzoek wordt afgerond rond de zomer. Dit is een vervolg op 'Cyberpesten'.
5. Carlinda Fuselier en Cathy van Tuijl hebben gewerkt aan een overzicht van belangrijke (onmisbare) doelen eind groep 2 om succesvol te starten in groep 3. In combinatie met een soortgelijk project in de gemeente Rotterdam met Sardes hopen we een aantal cruciale doelen te kunnen benoemen waarvan we kunnen nagaan hoe we onze studenten daarvan bewust maken.
6. Simone Soomers is samen met Sine Limite in Deventer een training 'intern begeleider jonge kind 2-7 jaar' gestart. Inhoud van de training zijn: ondersteuningsbehoeften van jonge kinderen in kaart te brengen, pedagogisch medewerkers en leerkrachten begeleiden om te komen tot een

passend beredeneerd aanbod voor het jonge kind en het versterken van de doorgaande ontwikkelingslijn van peuter t/m groep 3.

7. We zijn actief in de post-hbo Jonge Kind en daarbij staan interactievaardigheden van professionals met de kinderen centraal.
8. Marlin Nijhof is rekenexpert. Ze verdiept zich in wiskundig redeneren bij kleuters naar aanleiding van de nieuwe kerndoelen rekenen. Inmiddels heeft ze mooie voorbeeldmaterialen om het wiskundig redeneren te stimuleren bij deze leeftijdsgroep. Zij is nog op zoek naar scholen die willen aanhaken bij een pilot.
9. Marjolein de Vos heeft samen met Simone Soomers een kijkwijzer gemaakt voor klassenmanagement in de kleuterklassen. Gebaseerd op wetenschappelijke en praktijkinzichten. Op deze manier hopen we dat leerkrachten met goed klassenmanagement meer toekomen aan begeleiding van kleine kringactiviteiten en begeleid spel. Zie bijlage bij deze nieuwsbrief.
10. Met een groot schoolbestuur zijn we aan het verkennen hoe we de scholen kunnen ondersteunen bij hun visie op het Jonge Kind en de uitwerking daarvan in de praktijk. Scholingen zullen na de zomer starten na een nul- en behoeftemeting.

Vanuit het lectoraat Vernieuwend Onderwijs (Symen van der Zee)

Zoals altijd geven we je een korte update van publicaties (punt 1 en 2) en wetenswaardigheden uit onderzoek, en vragen we je soms om deelname aan lopend onderzoek (punt 3). Je kunt ons tussendoor ook volgen op onze [LinkedIn-pagina](#).

1. Praktijkbundel Inspiratiesessies Onderwijs & Technologie

Eind december publiceerden we [de praktijkbundel 'Inspiratiesessies Onderwijs & Technologie'](#). Een bundel van de meest interessante uitspraken, inzichten en tips uit de inspiratiesessies die een schooljaar eerder werden gehouden rondom onderwijs en technologie. Interessant, leerzaam én genuanceerd.

2. Montessori en burgerschap

We startten het jaar met de spiksplinternieuwe publicatie: [Montessori en burgerschap – van beleid naar praktijk](#).

Hoe maak je zichtbaar wat zich grotendeels in de sociale dynamiek van de groep afspeelt en nauwelijks te vangen is in aparte methodes, lessenreeksen, activiteiten of toetsbare doelen? En hoe ontwikkel je een taal en structuur om burgerschapsvorming te expliciteren, zonder het montessoriaanse karakter ervan te verliezen of het te verenigen tot een 'moetje' voor de Onderwijsinspectie? Ook inspirerend en handig voor scholen met een andere visie dan Montessori!

3. Krachtige aanpakken van burgerschapsonderwijs en monitoring

De komende jaren gaan we schoolbrede aanpakken van burgerschapsonderwijs ontwikkelen en onderzoeken, in nauwe samenwerking met scholen. Hiervoor willen we inventariseren welke krachtige aanpakken er binnen de onderwijspraktijk al zijn en waar het onderwijsveld tegen aan loopt. Deze inventarisatie is onderdeel van een onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar burgerschap in het funderend onderwijs. Dus, ben jij leraar, ib-er, schoolleider of een andere expert en wil je jouw verhaal delen? Vul dan één van de onderstaande vragenlijst in: [Vragenlijst Basisonderwijs \(BO\)](#), [vragenlijst voortgezet onderwijs \(VO\)](#), en [vragenlijst Gespecialiseerd onderwijs \(GO\)](#).

Bovenstaand schema is ook als bijlage opgenomen.

Vanuit de onderzoekslijn (Taal)onderwijs en Technologie (Martine Gijssels)

Op de opleidersdag is er tijdens de keynote een introductie gegeven op AI in het onderwijs en hebben we de noodzaak van regie op onderwijstechnologie belicht. De komende tijd gaat het lectoraat op verschillende manieren aan de slag met het thema AI in het onderwijs.

Zo wordt er onder andere geïnventariseerd op welke manieren studenten momenteel generatieve AI (genAI) inzetten t.b.v. hun studie, zowel op de opleiding als in hun stage.

Enquête over leesbegrip op school

Ook bij de opleidingsscholen inventariseren we graag huidige werkwijzen en vraagstukken op het gebied van taalonderwijs en technologie. Dit doen we, om ons onderzoek zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de onderwijspraktijk en uit te voeren in samenwerking met de praktijk. Daarom hebben we een korte enquête opgesteld voor leerkrachten. Het invullen duurt maximaal 5 minuten. Met jullie input kunnen we het onderzoek beter afstemmen op wat er speelt in de klas. Daarnaast zijn we op zoek naar een kleine groep leerkrachten die met ons mee wil denken in een onderzoeksaanvraag. Wil je hieraan bijdragen? Geef dit dan aan bij de laatste vraag van de enquête.

Alvast hartelijk dank voor het invullen!

Je vindt de enquête [hier](#): Invullen kan tot 8 maart a.s.

Nieuws vanuit de Professionalisering en Transfer

Duurzaamheid/burgerschap

Peter Bom, onderzoeker bij het Lectoraat Vernieuwingsonderwijs, heeft in het project EASE veel kennis opgedaan over duurzaamheid en hoe je duurzaamheid beter met het onderwijs kunt vervlechten. Samen met leerkrachten in de bovenbouw van het basisonderwijs heeft hij gekeken hoe je aandacht kunt schenken aan dit veelomvattende thema, op een manier dat zowel de leerlingen als de leerkrachten zich echt betrokken voelen. Er is een aanpak ontwikkeld om het thema duurzaamheid in een school te implementeren. Nieuwsgierig geworden? Zie: <https://www.saxion.nl/nieuws/2025/september/project-ease-brengt-duurzaamheid-naar-de-basischool>
Als je als schoolteam ondersteund wilt worden op het gebied van het thema duurzaamheid/burgerschap en hoe dit een plek kan krijgen in je onderwijs, neem dan contact op met Marleen Rikkerink (m.rikkerink@saxion.nl).

Data bijeenkomsten

Data Opleidersdagen 2025-2026

- 13 april 2026
- 22 juni (online)

Data voor startercoaches Stedendriehoek - 2025-2026

- Do 19 maart 2026 – 15.00-16.30 uur locatie Saxion Deventer.

Onderwijsregio Oost Nederland

Nieuwsbrief februari 2026, zie [deze link](#).

Open scholendag 2026

- Dinsdag 17 maart 2026 -Doetinchem

Onderwijsmarkt Deventer

Donderdag 16 april van 16.00 – 19.00 uur in de Gasfabriek te Deventer. (opbouw vanaf 14.30 uur). Meld je via [deze link](#) aan voor een stand op de onderwijsmarkt.

Bijlagen bij deze nieuwsbrief

0. [Opening en keynote 19 januari 2026](#)
1. [a. Workshop jonge kind semester 4](#)
[b. Workshop ouder kind semester 4](#)
2. [a. Workshop onderwijsmanifest, jaar 4](#)
[b. Kernpraktijk 8 Onderwijsmanifest](#)
3. [a. Workshop time for English](#)
[b. Kijkwijzer Engels](#)
4. [Deeltijd inclusief schema werkplekieren](#)
5. [a. workshop eJournal](#)
[b. e-journal FAQ](#)
[c. Workshop Taal en kansengelijkheid](#)
6. [Workshop VR in het onderwijs](#)
7. [Workshop leren van en met elkaar Archipel](#)
8. [AllitFramework](#)
9. [a. Checklist klassenmanagement id kleuterklas](#)
[b. Illustratie 1.2 Klassenmanagement \(kleuterklas\)](#)
10. [Infographic vakdidactiek geschiedenis](#)
11. [Burgerschapsonderwijs ontwikkelen en monitoren](#)

